

PRENUMERATA.

Kurjer Warszawski wychodzi w dni powszednie wieczorem, w niedziele i święta rano, a nadto wychodzą stale w dni powszednie, z wyjątkiem dni poświęconych, dodatki poranne.

Warunki prenumeraty podane są w nagłówku numeru głównego.

Oddzielna przedpłata na dodatki poranne przyjmowana być nie może.

Dziś:	Gertrudy P.	Wschód słońca o godzinie 6-ej minut 17.	Wschód księżycy o godzinie 8 minut 38 r.
Sroda:	Gabrjela Arch.	Zachód 6-ej " 2.	Zachód 12 " w.
Czwartek:	Józefa Obl. N.P.M.	Diugość dnia godzin 11 " 45.	Wysokość wody na Wiśle stóp 13 cali 0.
Piątek:	N.P.M. Bolesnej.	Przybyło 4 " 3.	Dziś o godzinie 4-ej rano ciepła 4° R.

KURJER WARSZAWSKI.

Dodatek poranny.

OGŁOSZENIA.

Reklamy: za jeden wiersz garmontowy albo jego miejsce pierwszy raz 25 kop., każdy następny raz 20 kop.

Nekrologja: za jeden wiersz 15 kop.

Zwyczajne i małe ogłoszenia w dodatkach porannych nie zamieszczają się.

Ogłoszenia i prenumeratę przyjmuje kantor codziennie od 8-ej rano do 8-ej wiecz., w niedziele i święta od 10 do 1 z poł.

Sobota:	Benedykta Opata.
Niedziela:	Boguchwała B.
Poniedziałek:	Katarzyny Kr.Sz.
Wtorek:	Marka Męcz.

Redakcja Administracja i Drukarnia: Plac Teatralny nr. 9. — Telefon Redakcji nr. 268. — Telefon Administr. 517.

KALENDARZ.

Imiona słowiańskie: Dziś Zbigniewa; jutro Boguchwała.
Zgromadzenia: Zebranie członków komitetu restauracji gmachów Towarzystwa dobroczynności. (Gmach Towarzystwa przy ulicy Freta (po-dominikański)—12 w południe).— Posiedzenie członków administracji ogólnej Towarzystwa dobroczynności. (Gmach Towarzystwa na Krak.-Przedm.—5 po południu).— Wspólne posiedzenie członków sekcji I-ej przemysłu technicznego i sekcji II-ej przemysłu chemicznego Towarzystwa przemysłu i handlu. (Gmach Muzeum przemysłu i rolnictwa na Krak.-Przedm.—8 wieczorem).
Wystawy: Wystawa Towarzystwa sztuk pięknych. (Krak.-Przedm. № 15—od 10-ej rano do 5-ej po południu).— Wystawa obrazów Krywulca. (Hotel Europejski—od 10-ej rano do 7-ej wieczorem).— Wystawa obrazów spółki malarzy i rzeźbiarzy. (Nowy-Swiat № 56—od 10-ej rano do 7 1/2 wieczorem).— Wystawa prób i wzorów przemysłu fabrycznego i rzemieślniczego. (Gmach Muzeum przemysłu i rolnictwa na Krakowsk.-Przedm. № 66—od 10-ej rano do 4-ej po południu. Wejście bezpłatne).— Wystawa etnograficzna, złożona z przeszło 1.000 okazów, przywiezionych przez p. Leopolda Janikowskiego z południowo-zachodnich brzegów Afryki. (Muzeum przemysłu i rolnictwa na Krak.-Przedm. № 66—od 10-ej rano do 3-ej po południu).— Wystawa nasion zbóż, traw, oraz produktów rolniczych fabrycznych. (Muzeum przemysłu i rolnictwa na Krak.-Przedm.—od 10-ej rano do zmierzchu).
Teatry: Letni: dziś „Hamlet”. (występ gościnny pani Heleny Modrzejewskiej—abonament 3-ci, przedstawienie 1-sze); jutro „Odeta”. (występ gościnny pani Heleny Modrzejewskiej, abonament 2-gi, przedstawienie 2-gie);— Rozmaitości: dziś „Paryżanin”, oraz „Występek panny Józji”; jutro „O własnej sile”;— Mały: dziś „Baron cygański”; jutro „Baron cygański”. (7 1/2 wieczorem).
Ogród zoologiczny: ulica Bagatela. (Otwarty codziennie od 10-ej rano do wieczora).
Lombard miejski: Gotówki w kasie lombardu do rozdania na zastawy znajduje się na dzień dzisiejszy 3018 rs. 97 kop. (Pożyczki wydawane będą tylko od godz. 9-ej do 10-ej zrana. Wykup i prolongata uskutecznią się od godz. 9-ej rano do 1-ej po południu.)

NOWY TEATR NA PROWINCJI.

(Korespondencja własna Kurjera warszawskiego.)

Ciechocinek, 11-go marca.

Brak odpowiedniego budynku dla teatru, goszczącego tu corocznie, podczas sezonu kąpielowego, od dawna dotkliwie uczuwać się dawał.

Przez 20 lat z górą wędrowne trupy dramatyczne dawały tu przedstawienia w niskim, ciasnym budynku murowanym, w którym ongi mieściła się oberża.

Uczęszczając na przedstawienia do tej budy, publiczność dawała rzeczywiste dowody poświęcenia, nie mówiąc już bowiem o braku najskromniejszych, choćby wygod, narażaną bywała na brak powietrza, przeciągi, a w razie deszczu zmuszana była do rozpościerania w „teatrze” — parasoli, przez gołe bowiem żebra dachu woda swobodnie przeciekała do wnętrza.

Zarząd kąpielowy przez długi czas nosił się z myślą zapalenia tego braku, lecz wykonaniu jej różne okoliczności stawały ciągle na przeszkodzie, tak, że dopiero przed trzema laty postanowiono ostatecznie wzniesić specjalny budynek teatralny.

Plan nowego teatru sporządził budowniczy Majewski, on też od początku do końca kierował robotami, mając na ten cel do rozporządzenia 25,000 rs., wyasygnowane przez zarząd kąpielowy.

Kosztów więc tej sumy stanął ładny i wygodny teatr, który już w nadchodzącym sezonie letnim zajmie towarzystwo dramatyczne.

Budynek położony tuż przy stacji kolejowej, w połowie jest drewniany, w połowie murowany; mianowicie scena i garderoby murowane, audytorjum zaś drewniane, bez powaly, na wysokim podmurowaniu; krzesel w teatrze mieści się 250, łóż czteroosobowych sześć.

Z najdalszych miejsc nawet scena widoczną jest bardzo dobrze; miejsce dla orkiestry obszerne, mogące z łatwością pomieścić 20 osób.

Scena wygodna, szerokości 26 stóp angielskich, ma wysokości 17; miejsca wolnego za kulisami dosyć, obok zaś dwa magazyny na akcesoria teatralne. Garderób obszernych ośm, cztery na dole i tyleż na pierwszym piętrze

Teatr posiada 16 drzwi bezpieczeństwa, pod sceną zaś studnię, mogącą, w razie pożaru, dostarczyć potrzebnej ilości wody.

Z trzech stron budynku galerja w rodzaju weren dy, służąca za foyer, mieści w sobie bufet i kontramarkarnię.

Gdyby się okazało w praktyce, że widownia jest za szczupła, jest zamiar powiększenia jej przez włączenie frontowej części powyższej galerji.

Budynek cały wraz z galerją zewnętrzną pod dachem, wsparty na żelaznych wiązaniach, i kryty papą.

Budowa, jak wspomnieliśmy wyżej, kierował inżynier Majewski; dekoracje wykonano w pracowni b. dekoratora teatrów warszawskich, p. Malinowskiego; urządzenie sceny i oświetlenie powierzono p. Jasińskiemu, głównemu maszyniście teatrów warszawskich.

Umowę z zarządem kąpielowym zawarł już p. Stanisław Sarnowski, pierwszy więc ze swoim towarzystwem dramatycznym zacznie dawać przedstawienia w teatrze ciechocińskim.

Szczęście Boże nowemu przybytkowi sztuki!

F. K.

WIADOMOŚCI BIEŻĄCE.

== Praw. wiestn. zamieszcza rozporządzenie o zastosowaniu do szkół realnych w okręgu dorpacim ogólnej ustawy, obowiązującej w państwie.

== Główny zarząd poczt i telegrafów zawiadamia, że osoby, wysyłające depeze wewnątrz państwa, będą miały odtąd prawo opłacać odpowiedź bez ograniczenia liczby słów (dotychczas przyjmowano zapłatę tylko za słów 30), z warunkiem wszakże, aby ilość dodatkowych słów (po nad 30) wypisana była literami. Opłata za odpowiedź na depeze, adresowana do stacyj kolejowych lub za granicę, pozostaje bez zmiany (najwyżej za 30 słów).

== W dniu 21 b. m. odbędzie się posiedzenie rady zarządzającej kolei wiedeńskiej przy współdziałaniu akcjonariuszów zagranicznych.

== Zarząd Towarzystwa jedwabniczego prosi nas o zaznaczenie, iż wobec zbliżającej się pory hodowli w jego biurze (Nowy-Swiat 41) znajdują się już do nabycia: jajeczka krajowej produkcji p. Rutkowskiego z Koła, z hodowli p. Boguckiego i sprowadzone z komórkowej hodowli stacji rządowej jedwabniczej w Tyflisie, nasienie morwy białej, papier dziurkowy, wreszcie instrukcja o hodowli morwy.

== Stosownie do obowiązującego postanowienia, J. E. jenerał-gubernatora, policja, jak donosi Gaz. polic., obowiązana jest zarządzać usunięcia nagromadzonych w podwórzach nieczystości na koszt winnych właścicieli domów. Z tego względu: celem dania władzy policyjnej możności natychmiastowej wywózki, do rozporządzenia p. o. oberpolicmajstra wyznaczono 2,000 rs. Poleconem więc zostało komisarzom cyrkulowym w razie przeprowadzenia dołów ustępowych, nagromadzenia na podwórzach śmieci i t. p. wzywać wprost od siebie przedsiębiorców asenizacji i dopełniać oczyszczenia pod nadzorem starszych dozorców policyjnych. Niezależnie od ściągnięcia później przypadającej zapłaty, właściciele posesyj za wykroczenia sanitarne i niestosowanie się do zadań policji zostaną pociągnięci do odpowiedzialności sądowej.

== Celem zapobieżenia nagromadzeniu się na ulicach błota, z którego podczas ciepła po wyschnięciu i przy zwiększonym ruchu kołowym szybko wytwarza się szkodliwy dla zdrowia kurz, polecono stróżom zaniatać chodniki jaknajstaranniej, i błoto z ulic gromadzić wczesnym rankiem, tak, aby je można było wywieźć przed rozwinięciem ruchu kołowego.

== Dowiadujemy się, iż p. o. oberpolicmajstra wystąpił do władz odpowiednich z przedstawieniem o wyznaczenie odpowiedniego funduszu z dochodów tu-

tejszej kontroli służących, na coroczne udzielanie gratyfikacyj pieniężnych, wszelkiego rodzaju służbie za g. rliwe i uczciwe pełnienie swych obowiązków.

== Służba policyjna otrzymała polecenie, jak donosi Gazeta policyjna, dopilnowania, aby stoły z wędlinami, przygotowane przez handlarzy w porze przedświątecznej ustawione były za Żelazną-Bramą jedynie na placu przed bramą ogrodu Saskiego. Na Franciszkańskiej na przestrzeni od rogu Nalewek do domu pod nrem 22-im, stoły mogą stać tylko przy rynsztokach, nie tamując ruchu.

== Przedstawiona przez zarząd miejski i podana już w naszym piśmie nowa nomenklatura ulic na Szmulowiznie, Targówku i Kamionku została już przez władzę zatwierdzona.

== Magistrat zamierza sprzedać posesje miejskie, a mianowicie: grunta, pozostałe od posesyj, zajętych na przeprowadzenie nowej ulicy od stacji filtrów na Koszykach, oraz grunta na Pradze, oznaczone nr. 184, 184F, 184H i 184K.

== Znajdujący się na domu nr. 5-ty przy ulicy Przejazd znak robót niwelacyjnych został zasłonięty przez umieszczenie na łtem miejscu szafki wystawowej. Z uwagi, iż takie stałe punkty są ciągle potrzebne przy robotach kanalizacyjnych i wodociagowych, przeto zarząd budowy wodociągów i kanalizacji wystąpił do p. prezydenta miasta z przedstawieniem, prosząc aby wspomniana szafka została usunięta.

== Magistrat upoważniony został do nabycia z posesji nr. 2370g 499;8 łokci kwadr. gruntu po kop. 70 za łokieć, pod rozszerzenie ul. Dzielnej.

== Dowiadujemy się, iż proboszcz parafji WW. Świętych wystąpił do miejscowych władz z przedstawieniem albo o zupełne usunięcie targu z Grzybowa lub, w ostatecznym razie, o znaczne zmniejszenie handlu tamże, gdyż ciągła wrzawa i nieporządki, praktykowane na rynku przy samym kościele, przeszkadzają nabożeństwu w świątyni odprawianym.

== Urząd starszych zgromadzenia drukarzy zamierza wydać spis wszystkich zakładów drukarskich, jakie egzystują w Cesarstwie. Wymieniony urząd zwrócił się do kancelarji wszystkich naczelników gubernij z prośbą o zakomunikowanie szczegółowych wykazów tych zakładów. Otrzymany już został taki wykaz od kancelarji gubernatora podolskiego, według którego w gubernji podolskiej znajduje się 19 drukarni, i z tych tylko jedna rządowa.

== Urząd starszych zgromadzenia malarzy wystąpił do władzy miejskiej z prośbą o ustanowienie porządku, aby wszelkiego rodzaju roboty budowlane mogli prowadzić jedynie tylko wykwalifikowani majstrowie.

== D. 20-go b. m., o godz. 6 1/2 wieczorem, w kościele po-karmelickim na Krakowskim-Przedmieściu, obok skweru, rozpoczną się trzydniowe rekolekcje dla mężczyzn. W dniach: 21, 22 i 23-cim początek ćwiczeń duchownych o godzinie 4 1/2 po południu.

== Na posiedzeniu zarządu kasy zaliczkowo-wkładowej emerytów warszawskich w d. 13-ym b. m., udzielono 61 uczestnikom pożyczek w sumie rs. 2,900.

== Otwarcie kasy groszowej przy ochronie XXX-ej na ulicy Wolskiej nastąpi dnia 22-go b. m. tj. w niedzielę w południe wobec członków Towarzystwa dobroczynności.

== Na wczorajszym posiedzeniu zarządu Towarzystwa jedwabniczego, na listę członków-rzeczywistych Towarzystwa zapisano: panią A. Rohozińską z Wólki Karwickiej.

== Nowoukonstytuowany i zatwierdzony obecnie przez władzę wyższą zarząd gminy izraelskiej stanowią: prezydujący dr. Ludwik Natanson i członkowie: Salomon Ejseman, Henryk Levi, Liber Korngold, Mi-

chał Bergson, Szaja Prywes i Samuel Diksztajn i kandydaci: Szymon Rodzyn, Jakób Lewenberg, Maurycey Fajans, Józef Kirsztot, Maksymiljan Poznański, Michał Endelman i Lewek Lote.

Na wystawie w Birmingham garbarnia br. Krauze otrzymali medal złoty.

Powrót prezesa teatrów warszawskich i zarazem prezesa rady zarządzającej kolei wiedeńskiej, generała Palicyna, z Petersburga, spodziewany jest w piątek, d. 20-go b. m.

W dniu wczorajszym przejechała przez Warszawę w podróży z Białej do Wiednia, małżonka namiestnika Alzacji i Lotaryngji, księżna Hohenlohe.

Fortepjanista i profesor konserwatorium muzycznego, p. Władysław Barcewicz, powrócił do zdrowia i wkrótce rozpocznie pracę pedagogiczną.

Z teatru i muzyki.

* W Towarzystwie muzycznym da się słyszeć jutro słynna pianistka, Anetta Essipow.

W programie tej świetnej wirtuozki znajdujemy dzieła Haendla, Noskowskiego, Paderewskiego i Leszetyckiego.

W wieczorze tak interesującym przyjmie udział śpiewaczka, p. Józefa Zapalkiewiczówna, oraz chór Towarzystwa.

Ze sztuki.

* D. 20-go b. m., malarze warszawscy wysyłają znaczną liczbę obrazów na wystawę międzynarodową sztuk pięknych do Berlina.

Koszta przewozu w obie strony ponosi zarząd wystawy.

Pomiędzy innymi w wystawie uczestniczą malarze: L. Wyczołkowski, J. Rapacki („Widok Pragi pod Warszawą”), J. Ryszkiewicz („Noc”), W. Podkowiński („Damy przy bilardzie” i „Portret Cz. J.”), J. Pankiewicz, W. Pawlisz, P. Szyndler i H. Piatkowski.

Restauracja ołtarza.

W tych dniach w kościele św. Anny (po-bernardyńskim) rozpoczęto roboty około gruntownej restauracji prawego pierwszego bocznego ołtarza pod wezwaniem Niepokalanego Poczęcia N. Panny Marji.

Restauracja ołtarza dokonywa się z funduszy miejscowego bractwa, który stylem odpowiadać będzie niedawno odnowionemu ołtarzowi po drugiej stronie.

Kasa zamawiań i „bywalcy”.

Kilka razy do roku, w porze gościnnych występów wybitnych artystów wznawiać musimy arcy nieprzyjemną kwestję zażaleń publiczności przeciw handlowi biletami teatralnymi.

Jest to istna praca Danaid to narzekanie a mitologiczne porównanie nasuwa się i z tej racji, że jak tam dziurawych beczek Danaidy zapełnić nie mogły, tak znów w danym wypadku nikt nie jest w możności zapełnić dziurawego worka przekupniów.

Kupezienie biletami przez „fachowych” w tej mierze handlarzy już się przyjęło, ale na giełdę biletową przybyli nowi kupecy i to ze sfery „stałych gości” teatralnych.

Dotąd bowiem prawo otrzymania biletu zdobywało się siłą pięści przy okienku kasy zamawiań i drogą stosunków po za okienkiem tejże kasy, ostatnie wszelako występy Modrzejewskiej wywołały zmianę systemu i oto jedynie „bywalcy” teatralni otrzymać mieli bilety.

Ale zasada została na papierze, a bilety wpały w ręce ludzi, którzy hurtownie odprzedają (naturalnie z zyskiem) posiadane karty wejścia, słusznie przeto żałują się nasi czytelnicy w licznych listach, do redakcji nadsyłanych, na taką niesprawiedliwość.

Nie uznano nas za „bywalców”, a tu „bywalcy” robią doskonale interesy na swoim zamilowaniu do sztuki.

Sklonni do podejrzeń ludziska wysnuwają ztąd zaraz wiele wniosków i wprost dowodzą, że takie bezprawie dzieje się dzięki stosunkom z „zaokienkowymi” funkcjonarjuszami.

Niechże się te sprawy wyjaśnią i niech się nie dzieje, jak w opisanym fakcie, gdzie jakiś jegomość odprzedził 10 biletów ze znaczną nadpłatą, biletów, które mu jako „bywalcowi” sprzedano...

O spokój na amfiteatrze.

Nie wszystkich stać na kupno krzeseł, dość drogich, na występy Modrzejewskiej, ale każdy ma słuszną chęć i pretensję, aby szanowano jego prawa, jako widza.

A właśnie brak porządku na amfiteatrze II-go piętra w teatrze Letnim jest powodem, iż prawa widzów są poniewierane.

Zjawia się więcej osób, niż jest miejsc, i bezprawnie siedzący widzowie rugują z miejsc legalnych posiadaczy biletów, czyniąc przytem wiele wrzawy i zgłogotania.

Nadesłana nam skarga kreśli rysopis jakiegos

blondyna, celującego w przeskadzaniu... Jeżeli się ów pan nie poprawi, rysopis dokładny zamieścimy w Kurjerze...

Handel dziewczętami.

W dniu wczorajszym zgłosiła się do naszej redakcji pani M., a to w skutku korespondencji p. St. Barszczyńskiego z Buenos-Ayres, zamieszczonej w nr. 73 Kurjera.

Szczegóły podane w tej korespondencji potwierdzają w zupełności list, jaki pani M. otrzymała od swej wychowawicy Józefy Szenkowskiej, datowany w d. 1-ym lutego r. b.

Wspomniana Szenkowska w sierpniu r. z. poróżniwszy się ze swą opiekunką, która nie pozwoliła jej na różne wybryki, mogące wprowadzić dziewczę na zgubną drogę, wyjechała do Kalisza, gdzie miała zostać krojczynią w jakimś magazynie.

O dalszych losach Sz. pani M. nie wiedziała, dopiero list wychowawki pouczył ją, iż nieszczęśliwa dziewczyna dała się wywieźć za Ocean.

Szenkowska pisze, iż w dniu 28-ym sierpnia, ona i jeszcze dwie koleżanki: Anna Boglewka, oraz Anna Piłniewiczówna z namowy Hersza Rubinsteinja z Ostrow (miasto w W. Ks. Poznańskim odległe o 3 mile od Kalisza) udały się do Bremy, z kąd miano je zawieźć do Rio-Janeiro.

Ów Rubinsteinj towarzyszył im aż na pokład okrętu „Wirginja”, dał im kontrakty, według których miały pobierać po 50 dolarów miesięcznej pensji wraz z życiem i mieszkaniem w magazynie jakiegoś franeuza.

Tymczasem był to podstęp, zawieziono bowiem dziewczęta do Buenos-Ayres i wszystkie trzy umieszczone zostały w domu rozpusty.

Jedną z nich, a mianowicie Annę Piłniewiczówną z rozpacz stręła się.

Szenkowska wskutku interwencji policyjnej wydostała się, lecz cierpi straszną nędzę i błaga swą opiekunkę o przysłanie pieniędzy, aby mogła wrócić do kraju.

List, pełen lamentów, pisany jest bezładnie, zawiera przecież pewne szczegóły faktyczne, warte zaznaczenia.

Szenkowska wspomina jeszcze o dwóch towarzyszkach niedoli, swoich rodaczkach.

Pierwszą to Karolina Majewska, córka rymarza z Częstochowy, wywieziona jeszcze w r. 1889-ym z Sosnowca, gdzie była przy dzieciach fabrykanta Kuźnickiego piastunką.

Drugą, Michalina Wilczakówna, sierota, służyła w Będzinie.

Tę ostatnią namówił do wyjazdu jakiś Bernard Solick z Katowic.

Wszystkie te szczegóły w zupełności stwierdzają smutne relacje naszego korespondenta.

Pani M. za pośrednictwem paryżskiego „Credit Lyonnais” już przed tygodniem posłała odpowiedni fundusz na powrót swej lekkomyślniej, lecz nieszczęśliwej wychowawki.

Kradzieże.

Nocy wczorajszej niewykryci złodzieje wylamawszy drzwi sklepu Franciszka Mirosza przy ul. Chłodnej nr. 68, skradli różnych towarów na sumę 170 rs.—Z otworzonego wytrychem mieszkania Józefa Stępniewskiego przy ul. Solnej nr. 16, skradziono futro elki i różną garderobę wartości 525 rs.—Mieszkańcowi Siedlec Miłobędzkiemu skradziono parę koni wartości 160 rs.—Z otworzonego wytrychem poddasza domu nr. 21 przy ul. Wroniej kilku lokatorom skradziono wszystkie bieliznę wartości rs.—Z mieszkania Józefa Buchara przy ul. Widok nr. 1, z biurka skradziono 1.500 rs. i dwa zegarki srebrne.

Bez właściciela.

W biurze wydziału 4-go gospodarczego w ratuszu, znajduje się list zastawny Towarzystwa kredytowego ziemskiego na 3.000 rs. z kuponami, oraz 5 pudełek makaronu.

Na dworcach.

Od pewnego czasu złodzieje operują na dworcach kolejowych.

W tych dniach np. panu Jerzynie na dworcu kolei petersburskiej, w porze wieczornej, skradziono pugilares, zawierający 200 rs. i różne rachunki.

Wczoraj zaś, o godz. 6-iej rano, na dworcu kolei wiedeńskiej, p. Stanisławskiemu, wyjeżdżającemu do Granicy, skradziono torbę podróżną, mieszczącą różne papiery, oraz pudełko ze srebrem stołowem, wartości paruset rubli.

Zajście.

Nocy wczorajszej pan Ł., buchalter cukrowni, chwiliwo w Warszawie bawiący, w przejściu przez ul. Marszałkowską, został w brutalny sposób zaczepiony przez niejakiego Bronisława Dąbkowskiego, b. robotnika fabrycznego.

Napastnik zdołał na razie uciec, lecz pan Ł. poznał go, a mając świadka w osobie swej towarzyski, pociągnął D. do odpowiedzialności sądowej.

Zakład pijacki.

Nocy wczorajszej kilku robotników i wyrobników rozegrało między sobą wstrętny zakład pijacki, jaki zazwyczaj smutnie się kończy.

I tym razem Andrzej Kortowski, młody 24-letni robotnik z warsztatów kolejowych, padł ofiarą libacji.

Kortowski powracając do domu za rogatki powązkowskie, został rażony atakiem apopleksji.

Znaleziono go na drodze w stanie bezprzytomnym.

Pomimo energicznej pomocy, robotnik wkrótce życie zakończył.

Z tej samej kompanji wyrobnik Feliks Wargiss wchodząc do

mieszkania na strych, spadł ze schodów i złamał nogę, oraz poniósł dotkliwy szwank w prawym boku.

Z niedozoru.

Piastunka Emilja Wierchowicka, spacerując wczoraj w Saskim ogrodzie z 2-letnią Terenią Dmochowską, umieszcila dziewczynkę na lawce i sama odeszła.

Dziecko, przechylivszy się przez poręcz, upadło i zraniło się dotkliwie w głowę, a nadto zwichnęło nóżkę.

Niedbałą piastunkę pociągnięto za niedozór do odpowiedzialności.

Nagła śmierć.

Mieszkanka wsi Mościska, gm. Mlociny, Elżbieta Kowalska, wczoraj nagłe zmarła.

K. liczyła 45 lat wieku.

Przyczyna nagłej śmierci niewiadoma.

Łódzcy sędziowie pokoju otrzymali już okólnik starszego prezesa izby sądowej warszawskiej, żądający nadsyłania danych, wyjaśniających, ile każdy z nich posiada akt w swoim biurze, wkrótce bowiem przy biurach zjazdów sędziów pokoju utworzone zostaną archiwa, w których składane będą akta spraw, ukończonych przez tychże sędziów przed trzema laty. W tym celu utworzone będą specjalne posady archiwistów.

Odczyt.

P. Leopold Janikowski wygłosi w d. 22-im b. m. w Radomiu odczyt „O południowo-zachodniej Afryce, o górach kryształowych, o plemienach ludożerczych, o ich życiu, religii, obrzędach.”

Wykład swój podróżnik objaśniać będzie na zbiorach etnograficznych, przywiezionych z Afryki.

Polowę dochodu z odczytu prelegent przeznaczył na rzecz radomskiej czytelnii bezpłatnej.

Szkoła górnicza.

Szkoła górnicza w Dąbrowie posiada obecnie dwie klasy, z których każda liczy po 30-tu uczniów.

Do wykładu języka polskiego w szkole, na żądanie jej zwierzchnika, powołano inż. Stanisława Kontkiewicza, dyrektora kopalni węgla „Flora”.

Otwarcie szpitala.

Jak doniósł telegram Kurjera, w d. 11-ym b. m. otwarty został w Tomaszowie rawskim szpital miejski.

O historii powstania tej instytucji piszą do nas z Tomaszowa:

„Inicjatywę zbudowania szpitala w naszym mieście dał jeszcze w r. 1885-ym; zmarły właściciel Tomaszowa, ś. p. Stanisław hr. Ostrowski, wspólny z dyrektorem tutejszej filji Banku, p. Juręjkiem.

Przy usilnych staraniach i pomocy pastora, p. Bidermana i dr. Rodęgo udało się w krótkim czasie zgromadzić około rs. 18,000 i za tę sumę zbudować budynek parterowy.

Długi czas stał on jednak bez użytku, brakło bowiem funduszy na zakupno urządzenia wewnętrznego.

Dopiero w ostatnich czasach mieszkańcy m. Tomaszowa złożyli potrzebną na ten cel sumę i w ten sposób szpital został nareszcie otwarty.

Przeznaczony on jest na 20-u chorych, ale na razie można przyjmować tylko dwunastu, gdyż dla reszty brak urządzenia.

Na utrzymanie szpitala kasa miejska płacić będzie rocznie rs. 700; suma ta za mała, trzeba więc ją będzie uzupełniać dochodem z koncertów, przedstawień amatorskich itd.

Początek będzie wkrótce uczyniony, gdyż już w tych dniach urządzamy koncert instrumentalno-wokalny na dochód szpitala.”

Nowa cukrownia.

W d. 11-ym b. m. przed notariuszem p. Juścińskim w Lublinie zawarty został kontrakt spółki udziałowej, celem budowy cukrowni w Piotrawinie nad Wisłą w pow. nowoaleksandryjskim.

Przyczyną projektu budowy nowej cukrowni jest zamknięcie składu w Józefowie nad Wisłą, do którego rolnicy dostawali buraki dla cukrowni w Opolu, wskutek czego rolnicy, którzy na folwarkach swoich zaprowadzili plantacje buraków cukrowych, zostali naraz pozbawieni dochodów z tego źródła.

Nowa cukrownia ma być zbudowana w warunkach bardzo korzystnych.

Wywóz zboża.

Ziemiańskie z okolic Sandomierza zaczęły w ostatnich czasach wywozić zboże do Galicji, a mianowicie do stacji kolei Karola Ludwika Nadbrzezie, dokąd wywieziono już około 200 wagonów zboża.

Na wiosnę ma być otwarty w Sandomierzu dom komisowo-zbożowy, który zajmować się będzie skupem zboża dla dostawy do Nadbrzezia.

W ogóle zauważono, że wywóz zboża do tej stacji jest tańszy i dla rolników korzystniejszy, tem więcej, że kolej Karola Ludwika robi pewne ustępstwa.

Spodziewają się, że po otwarciu wzmiankowanego domu w Sandomierzu, wywóz zboża do Galicji z okolicy wzrośnie jeszcze bardziej z uszczerbkiem kolei dąbrowskiej.

+ Sprzedaż dóbr.
Niedawno p. Feliks Godecki Ówirko nabył z wolnej ręki dobra Janowiec Miasto, w pow. kozienickim, w których znajduje się starożytny zamek Firlejów i Lubomirskich.
W gub. radomskiej za raty, zaległe Towarzystwu kredytowemu ziemskiemu, sprzedane zostały dobra: Sinezyce i Sinezyce B. w pow. opoczyńskim, obejmuje przeszło 19 włości, tudzież Strzeszkowice w pow. opoczyńskim, obejmujące wiosk dziewięć.
Pierwsze nabył za 12,380 rs. p. Leon Żędzian, zaś drugie p. Józefa Łącka za 13,000 rs.

+ Do Brazylii.
Ruch emigracyjny w okolicach Kutna wystąpił już w całej pełni.
Podczas gdy w innych stronach kraju wyrusza do Brazylii przeważnie ludność bezrolna, wyrobnicza, tu szła emigracyjny opowiadał tymi, co w przeciągu lat kilku lub kilkunastu potrafili dorobić się nawet znacznej stosunkowo fortunki.
Dotąd, jak donoszą do *Gaz. roln.*, wychodzi ludność z osad fabrycznych: Sanniki, Model, Walentyńców i okolic pobliskich, oraz z miasteczek sąsiednich, jak: Zychlin, Gombin, Gostynin, Kutno.
Wychodźcy zabierają ze sobą często nawet znaczne zasoby pieniężne.
Służba dworska wyrusza nawet z takich folwarków, gdzie jej jest bardzo dobrze, rzuca miejsca najlepsze, jak np. w Sannikach, gdzie ma ochronę, gdzie dzieci otrzymują żywność, gdzie są kasy oszczędności i przeczności.
Z folwarku Koszelew pani Krosnowskiej wyszła w tych dniach trzecia część służby, a między nimi gracjaliści, starzy słudzy, którzy darmo wszystko otrzymywali i mieli już poważniejsze zapisy testamentowe do odebrania.
Z innego znów folwarku, należącego do p. F. Z., wyszło 7 rodzin, złożonych z 40-tu osób, z których każda posiadała w kasie przezorności po rs. 14 kop. 88.
Wychodźców wywozą za opłatą 1 rs. 50 kop. od osoby dwaj starozakonni z Gombina do granicy, gdzie oddają ich w ręce agentów pruskich, a ci znów za nową opłatą przeprowadzają do portów.
Jak dotąd przypuszczać można, z okolicy Kutna wyjdzie do Brazylii trzecia część ludności, a niektóre folwarki zostaną zupełnie z robotników ogolone.

+ Wylewy na prowincji.
Lody na rzece Wieprzu już spłynęły.
Most na tej rzece pod Krasnymstawem był przez chwilę mocno zagrożony, ocalili go jednak ludzie, użyli na szarwark, którzy krę rozbijali kilofami.
Pod Trawnikami, w gub. lubelskiej, Wieprz wylał na znacznej przestrzeni, wskutek czego bieg potągów kolei nadwiślańskiej w tem miejscu wstrzymano, a plant kolejowy w nocy oświetlano.
Czechówka i Czerniejówka pod Lublinem zaląły znaczną przestrzeń pól, tak, że przy swych ujściach złączyły się zupełnie.
Wylew zrzucił jednakże niewielkie szkody, mimo to, że woda zaląła sutereny w kilku domach przy ulicy Zamowskiej w Lublinie.

+ Wypadek z elektrycznością.
W nocy d. 14-go b. m., w fabryce p. Diela w Sosnowicach, podczas zakładania sztyftów węglowych przy łukowej lampie elektrycznej, został nagle zabity stróż miejscowy.
Jest to pierwszy nieszczęśliwy wypadek tego rodzaju w tej okolicy, pomimo, iż przeważna część tamtejszych fabryk jest oświetlana elektrycznością.
+ Pożary.
Na folwarku Gaworzyna, w pow. łódzkim, zgorzały trzy stodoły wraz ze zbożem, ubezpieczone na 2,900 rs.
Na folwarku Siekiera, w tymże powiecie, spaliła się stodoła należąca do Selta Kopera, ubezpieczona na 1,669 rs.
Nadto, w ruchomościach nieubezpieczonych, obliczają strat na 600 rs.

NOTATNIK TERMINOWY.

— D. 18-go marca, w kancelarji wójta gminy Łagów, powiatu opatowskiego, gubernji radomskiej, odbędzie się licytacja na sprzedaż drzewa z leśnictwa rządowego łagowskiego w ilości 16-tu partij (wartości od rs. 3—371), ogółem na sumę rs. 1,662.
— Od d. 18-go marca, w godz. od 10-ej zrana do 3-ej po południu, w biurze Towarzystwa wzajemnego kredytu w Warszawie, wydawane będą bilety wejścia na doroczne zebranie ogólne członków tej instytucji, zapowiedziane na d. 24-ty b. m.
— D. 18-go marca, w kancelarji zarządu księstwa łódzkiego w Skierniewicach, odbędzie się licytacja na sprzedaż całkowitego rezerwu nasienników w okręgu pierwszym obrębu Bukowiec leśnictwa radzieckiego.
— D. 19-go marca, o godz. 7^{1/2}, wieczorem, w lokalu Towarzystwa ogrodniczego, odbędzie się posiedzenie członków stałej komisji pierwszej teorii ogrodnictwa i nauk przyrodniczych pomocniczych.
— D. 19-go marca, w magistracie m. Białej, w gubernji śląskiej, odbędzie się licytacja na sprzedaż drzewa z leśnictwa rządowego janowskiego w ilości 17-tu partij (wartości od rs. 108—1,119), ogółem na rs. 8,938.
— D. 19-go marca, o godz. 12-iej w południe, w warszawskim okręgowym zarządzie komunikacyjnym, odbędzie się licytacja, a d. 23-go t. m. przetarg na dzierżawę opłat taryfowych: mostowego, przewozowego i splawnego na moście zwodnym na rzece Narew pod wsią Zegrze, w powiecie warszawskim, od rs. 28,404 rocznie; wadium należy założyć w sumie 14,202 rs.

dzonym na rzece Narew pod wsią Zegrze, w powiecie warszawskim, od rs. 28,404 rocznie; wadium należy założyć w sumie 14,202 rs.

NEKROLOGJA.

✠
S. P.

**ADELA z HRABIÓW LANCKOROŃSKICH
DEMBOWSKA,**

po długich i ciężkich cierpieniach, opatrzona św. sakramentami, d. 16 marca 1891 r. zasnąła w Bogu, przeżywszy lat 50. Nabożeństwa żałobne w mieszkaniu zmarłej przy zwłokach (Jasna № 5), odbywać się będą w d. 17, 18 i 19 marca, tj. we wtorek, środę i czwartek, o godz. 10-iej i 11-iej rano. Wyprawienie zwłok w dniu 19-ym b. m., we czwartek, o godzinie 1-iej z południa, na cmentarz powązkowski. Na smutnie te obrzędy pozostałe córki, zięć i wnuki zapraszają krewnych, przyjaciół i życzliwych. 3—347

Z SĄDÓW.

(Korespondencja własna Kurjera Warszawskiego.)

Morzenie dzieci głodem.

Mińsk lit. w marcu.

Onegdaj tutejszy sąd okręgowy z udziałem sędziów przysięgłych rozstrząsał ciekawą sprawę.
Na ławie oskarżonych zasiadła Leja Szulkin z mężem swoim Szłomą, obwinieni o uśmiercanie dzieci głodem.
Według aktu oskarżenia, który wniósł towarzysz prokuratora, p. Sofjano, jeszcze w r. z. zawiadomiono władze policyjne, iż Szulkinowie trudnią się zabijaniem dzieci.
Zrobiona rewizja w ich mieszkaniu potwierdziła w części to doniesienie.
Znaleziono dwoje niemowląt, dogorywających z głodu, w stanie zaniedbania.
Rozpoczęte śledztwo wykryło wkrótce całe to rzemiosło, jakim się od paru lat trudnili małżonkowie Szulkinowie, a głównie żona, Leja.
Oto za pewną opłatą, wynoszącą 20—30 rs., przyjmowali niby na wychowanie nieprawo urodzone dzieci izraelskie.
Niemowlęta te karmione były tylko wodą, lekko ocukrzoną.
Potwierdziły to liczne zeznania świadków i ekspertyza, zrobiona na trupach niemowląt, które z rąk Szulkinowej przeszły na cmentarz żydowski.
A dzieci tych przyjmowano wiele, po kilkoro nieraz tygodniowo przynosiła Szulkinowa do mieszkania.
Dawała też przytułek u siebie brzemieniom dziewczętom izraelskim i namawiała je, aby swe dzieci zostawiały u niej.
Niektóre z matek płaciły wyżej nad wspomnianą cyfrę z tym warunkiem, aby już o dziecku więcej słyszeć nie potrzebowały.
Inne znów lokowały dzieci tymczasowo.
Szulkinowa żądała zawsze jednak opłaty rocznej z góry, w ilości 36-u rs.
I dzieci tej kategorii również umierały szybko.
Odnoszeniem trupów na cmentarz i potajemnem grzebaniem ich zajmował się zidjociały Nochim Adlewankin.
Płacono mu po 1 rs. od dziecka.
Czynność tę załatwiał najczęściej w nocy. Wstęp na cmentarz ułatwiał krewny Nochima, Gressel.
Niekiedy też i sam Szulkin funkcję tę spełniał.
Dowiedziano też, że Szulkinowie przyjęli raz do siebie dwuletnią już dziewczynkę, dotkniętą zaraźliwą chorobą. Dziecko to następnie zginęło bez wieści.
Niektórzy świadkowie mówią, iż słyszeli, że dziewczynka ta wrzucaną została do przerebli.
Dzieci więc u Szulkinów wymierało z górą 100 rocznie.
Ze je chowano tajemnie, potwierdza i to, że rabin rządowy wydaje rocznie zaledwie 9—10 świadectw na pochowanie dzieci nieprawo urodzonych.
Dla niemowląt więc Szulkinowej świadectw podobnych nie brano.
Oburzające rzemiosło, jakim się zajmowali Szulkinowie, dawało im znaczne zyski.
Zeznania świadków dowiodły, iż przedtem żyli w wielkiej nędzy, a z bogactwem się dopiero wówczas, gdy dzieci na wychowanie przyjmować zaczęli.
Obwinionych bronił z urzędu pomocnik adw. przys. Rosenbaum.
Sędziowie przysięgli uznali Leję Szulkinową bezwarunkowo winną uśmiercania głodem powierzonych sobie dzieci.
Dla Szłamy zaś Szulkina uznano łagódzące okoliczności. Skutkiem tego werdyktu wydano wyrok, skazujący oboje małżonków na pozbawienie praw i ciężkie roboty: Szulkinową na lat 15, jej męża zaś na lat 12.
Sprawa ta była sadzona przy nader licznych napływie publiczności. *Negus.*

Telegramy „Kurjera Warszawskiego“

SYTUACJA W WIEDNIU

Wiedeń 16-go marca. (Tel. pryw. Kur. W.)—Komunikat lewicy oznajmia: Konferencję hr. Taafego z Plenerem i Chlumeckym przekonaly, że ani prawica, ani lewica nie zdolne są do utworzenia większości. Należy oczekiwać, jak się stosunki ułożą w praktyce. Rząd będzie przeto neutralnym, dopóki grupy się nie połączą. Żadnych zmian w gabinecie nie będzie. Komunikat uznaje, iż silny udział lewicy w każdej akcji parlamentarnej, ewentualnie w utworzeniu nowej większości, jest naturalnym i potrzebnym.

Wiedeń 16-go marca. (Tel. pryw. Kur. W.)—Hr. Taafe ofiarował Plenerowi ministerjum z łona niemieckiej lewicy liberalnej. Plener wszakże przeszedł do przekonania, że ministerjum takie nie znalazłoby większości w izbie. Polacy oświadczyli, że nie zgodzą się na rząd, wyszły z lewicy. (Aj. póln.)

OTWARCIE WYSTAWY.

Wiedeń 16-go marca. (Tel. pryw. Kur. W.)—Dzisiaj o godzinie 11-iej przed południem nastąpiło uroczyste otwarcie dorocznej wystawy dzieł sztuki w *Künstlerhausie* przez cesarza Franciszka Józefa. Wystawa przedstawia się okazale. Dzienniki podnoszą obrazy Kossaka, Pochwałskiego, Rybkowskiego i Zygmunta Ajdukiewicza.

WYSTAWA BERLIŃSKA.

Berlin 16-go marca. (Tel. pryw. Kur. W.)—Dzisiejsza *Norddeutsche allgemeine Ztg.* donosi, że paryżkie Stowarzyszenie architektów odpowiedziało odmownie na zaproszenie berlińskiego Stowarzyszenia architektów do udziału w wystawie berlińskiej.

KOLEJ PRZEZ SAHARĘ.

Paryż 16-go marca. (Tel. pryw. Kur. Warsz.)—Wysłany przez rząd do Turkiestanu inżynier Blanc ma studjować sposoby uinierchomienia lotnych piasków, użytych przy budowie tamtejszej kolei. Ta metoda ma być zastosowaną przy budowie kolei saharskiej.

Berlin 16-go marca. (Tel. pryw. K. War.)—Podczas dzisiejszych obrad pruskiej izby deputowanych nad budżetem, Czarliński, Schmula i Schalscha (obydwaj członkowie centrum katolickiego) wyrazili życzenie zniesienia utrudnień, czynionych robotnikom z Królestwa Polskiego, szukającym pracy w Prusiech, tudzież usunięcia wszelkich ustaw represyjnych. Minister spraw wewnętrznych, Herrfurt, w mowie bardzo umiarkowanej oświadczył: Rząd nie życzy sobie utrwalenia systematycznego napływu ludności z Królestwa. Nowe przepisy, ułatwiające dostęp robotnikom polskim, wydane zostały sposobem próby. Zniesienie innych ograniczeń nie byłoby na teraz właściwem (*inopportun*). Wydalań zupełnie zaniechano.

TELEGRAMY HANDLOWE.

Berlin 16-go marca. (Tel. pryw. Kurjera Warsz.)—Gielda dzisiejsza usposobiona była cokolwiek lepiej. Góttówka jest niezmiernie obfita, obroty jednakże są wciąż dość ospale. Rynek wartości russkich był dziś mało uwzględniony. Ruble w obrotach końcomiesięcznych osiągały półczątkowo 239.50, w chwili zamknięcia urzędowego obrad 239.75. W porównaniu z onegdajszymi kursami poprawiły się banknoty russkie w tranzakcjach natychmiastowych o 45 fen., a w końcomiesięcznych nie uległy zmianie. Warszawa krótkoterminowa lepiej o 20 fen., podczas gdy krótki Petersburg w obu terminach pozostał na poziomie onegdajszego kursu. Przekazy na Wiedeń niżej krótkie o 60 fen. (176.—), długoterminowe zaś o 80 fen. (175.10). Listy zastawne ziemskie i listy likwidacyjne obniżyły się o 10 kop. Więcej płacono za 4% pożyczki konsolidowane russkie z roku 1880-go, i 6% russkie renty złote, mniej natomiast za 4^{1/2}% listy zastawne russkie i pożyczki premjowe russkie z r. 1864-go. Akcje kredytowe austriackie bez ruchu. Dyskonto prywatne spadło o 1/8% (2^{1/2}%). Żyto było dziś silnie zaofiarowane i oddawane taniej o 2 m. 50 fen. w dostawowym.

